

EU-parlamentet om Turkiets begränsade framsteg

Den 10 februari 2010 utfärdade Europaparlamentet en resolution om Turkiets framstegsrapport från 2009. I rapporten beskrivs Turkiets framsteg under 2009 som begränsade.

Den cypriotiska regeringens talesman Stefanos Stefanou kommenterade resolutionen och betonade att den skickar en klar signal till Ankara att genomföra sina åtaganden gällande Cypern och att den även markerar behovet av Turkiets aktiva stöd till ansträngningarna att nå en allsidig lösning på Cypernfrågan.

INNEHÅLL

EU-parlamentet om	sid 1
I riksdagen om Cypern	sid 2
FN:s generalsekreterare	sid 3
Cypriotisk poesi	sid 4
Rökförbud på Cypern	sid 4
Fredsinitiativ UCPI	sid 4
Cyperns 2-euomynt vann	sid 4
Poesi- och novelltävling	sid 4
Missuppfattningar	sid 5
Domslut Apostolides	sid 6

Cypern Nyheter ges ut av Cyperns ambassad. Om du inte önskar få nyhetsbrevet i fortsättningen eller har förslag på andra som skulle vilja ha det (kostnadsfritt) så skriv till press@cyprusemb.se.

Viktiga referenser görs till följande:

Turkiet måste omedelbart börja dra tillbaka sina militära styrkor från Cypern, Turkiet måste ta itu med inflyttningen av turkiska medborgare till ön samt återlämna den avstängda delen av Famagusta till dess legitima invånare. Parlamentet uppmanar även den turkiska regeringen att sluta hindra civila fartyg som prospekterar efter olja i östra Medelhavsområdet på uppdrag av Republiken Cypern.

När det gäller Turkiets underlåtelse för fjärde året i rad att uppfylla sina skyldigheter gentemot EU framförs återigen en stark uppmaning till Turkiet att genomföra tilläggsprotokollet till associeringsavtalet mellan EG och Turkiet fullt ut och utan dröjsmål, på ett icke diskriminerande sätt (utvidgning av Tullunionsavtalet så att det inkluderar Cypern, med andra ord öppna Turkiets hamnar och flygplatser för trafik från Cypern). Parlamentet påminner dessutom om att det kan få allvarliga konsekvenser för den vidare förhandlingsprocessen om Turkiet underlåter att göra detta.

Nedan följer de punkter som refererar till Turkiets skyldigheter gällande Cypern. Dessa blir således en del av Turkiets förpliktelser gentemot EU-parlamentet så länge parlamentet undersöker Turkiets väg mot EU-medlemskap.

35. Europaparlamentet beklagar att Turkiet fortfarande inte, nu för fjärde året i rad, genomfört tilläggsprotokollet till

Associeringsavtalet mellan EG och Turkiet. Den turkiska regeringen uppmanas att genomföra detta

protokoll fullt ut och utan dröjsmål, på ett icke diskriminerande sätt, och parlamentet påminner om att det kan få allvarliga konsekvenser för den vidare förhandlingsprocessen om Turkiet underlåter att göra detta.

36. Europaparlamentet upprepar att det enligt bestämmelserna i förhandlingsramen är Turkiets otvetydiga plikt att upprätthålla goda grannförbindelser. Parlamentet understryker att landet åtagit sig att tillsammans med alla övriga parter stödja strävan för att nå fram till en helhetslösning på Cypernfrågan och lösa eventuella kvarstående gränstvister med sina grannländer, i överensstämmelse med principen om fredlig lösning av tvister i Förenta nationernas stadga.

37. Europaparlamentet uppmanar den turkiska regeringen och alla berörda parter att aktivt stödja de pågående förhandlingarna och att konkret bidra till en övergripande lösning av Cypernfrågan, med utgångspunkt i en federal stat bestående av två zoner och två befolkningsgrupper, i överensstämmelse med relevanta resolutioner från FN:s säkerhetsråd och de principer som EU bygger på. Parlamentet uppmanar Turkiet att verka för ett positivt förhandlingsklimat genom att omedelbart börja dra tillbaka sina styrkor från Cypern, genom att ta itu med inflyttningen av turkiska medborgare till ön och genom att återlämna den avstängda delen av Famagusta till de rättmätiga invånarna, i enlighet med FN:s

säkerhetsråds resolution 550(1984).

38. Europaparlamentet uppmanar den turkiska regeringen att sluta med att hindra civila fartyg som prospekterar efter olja i östra Medelhavsområdet på uppdrag av Republiken Cypern.

39. Europaparlamentet vädjar till Turkiet att se till att rättigheterna för alla fördrivna personer på Cypern respekteras, inbegripet dem som tillhör religiösa minoriteter, och att de fritt tillåts utöva sina religiösa rättigheter. När det gäller de katolska maroniterna betonar parlamentet att frihet också bör beviljas alla de fyra maronitiska byarna.

40. Europaparlamentet välkomnar att den cypriotiska kommittén för

saknade personer har återupptagit sin verksamhet, och uppmanar Turkiet att vidta lämpliga åtgärder i detta humanitära ärende.

50. Europaparlamentet uppmanar enträget Turkiet att handla pragmatiskt och att göra sitt yttersta för att se till att förhandlingarna mellan de grek- och turkcypriotiska ledarna, som nu har kommit till ett kritiskt skede, blir framgångsrika. Detta är förmodligen den sista möjligheten att lösa frågan om den sedan länge delade ön. Parlamentet välkomnar den uppskattning som FN:s generalsekreterare har visat inför de målmedvetna satsningar som ledarna för de två folkgrupperna i Cypern, Christofias och Talat, har

gjort för att nå en övergripande lösning.

51. Europaparlamentet anser att en lösning av Cypernfrågan kommer att medföra ökad stabilitet, ökat välstånd och ökad säkerhet för östra Medelhavsområdet och öppna för en snabb förbättring av förbindelserna mellan EU och Nato samt få bort blockeringarna i Turkiets egen anslutningsprocess. Därför föreslår parlamentet att Turkiet ansluter sig till de andra garantimakternas, dvs. Greklands och Storbritanniens, löfte att stödja varje avtal som Dimitris Christofias och Mehmet Ali Talat kan komma att sluta om Cyperns återförening och som godkänns av FN:s säkerhetsråd.

I riksdagen om förhandlingarna på Cypern

Riksdagsmannen Nikos Papadopoulos (s) frågade utrikesminister Carl Bildt om hur förhandlingarna på Cypern fortskrider och hur han bidrar till en positiv utveckling. Papadopoulos refererade bland annat till Turkiets invasion på Cypern, ockupationen, bosättningspolitiken som förändrar den demografiska karaktären, närvaron av 43 000 turkiska soldater som motverkar förhandlingsfriheten för turkcyprioterna och behovet av att hitta en snar lösning i Cypern som grundar sig på internationell rätt, FN-resolutioner och principer som EU grundar sig på.

En lösning som leder till att ockupationen upphör och att flyktingarna kan återvända.

Papadopoulos betonade även vikten av Turkiets roll i sammanhanget samt behovet av att Turkiet på ett konkret och konstruktivt sätt bidrar till en lösning av Cypernfrågan i enlighet med de slutsatser som togs vid Europeiska Rådets möte i december 2009.

Carl Bildt försäkrade att den svenska

regeringen är engagerad i frågan och kommer att fortsätta vara det. Man delar FN:s försiktiga optimism om förhandlingarna i Cypern. Bildt berömde president Christofias och turkcypriotiska ledaren Talat för deras engagemang och politiska mod och betonade att en lösning som återförenar ön gagnar hela det cypriotiska folket. Överenskommelsen skulle även kunna lösa de problem som Turkiet möter i sina EU-förhandlingar som har att göra med den olösta Cypernfrågan, exempelvis frysningsen av åtta förhandlingskapitel.

Läs mer: riksdagens protokoll 2009/10:58 den 19 jan 2010, §6 på www.riksdagen.se.

FN:s generalsekreterare på besök

FN:s generalsekreterare Ban Ki-moon framförde sitt personliga stöd till ledarnas ansträngningar för att återförena Cypern när han nyligen besökte landet. Det internationella samfundet har ett starkt intresse av att se en lösning på problemet, enligt generalsekreteraren.

Under besöket fördes samtal mellan Cyperns president Christofias, turkcyrioternas ledare Talat och FN:s generalsekreterare Ki-moon om hur FN kan fortsätta att bidra till de ansträngningar som redan görs. Christofias och Talat hade då haft två omgångar av intensiva förhandlingar under januari, först den 11-13 januari och sedan 25-27 och den 29 januari.

Frågan om hur landet ska styras när det återförenas diskuterades ingående. Cyperns president kunde inte acceptera de turkiska förslagen om det förenade Cyperns styrelseskick som han menade avvek väsentligt från den överenskomna grunden för förhandlingarna. Han kontaktade därför redan efter första omgången det permanenta säkerhetsrådets medlemmar, EU:s medlemsländer, USA:s utrikesminister och Englands premiärminister för att informera dem om det.

När de intensiva förhandlingarna avslutades den 29 januari deklarerade generalsekreterarens rådgivare i Cypern, Alexander Downer, att betydande framsteg hade gjorts. Ett konkret resultat var överenskommelsen att fortsätta

förhandlingarna utan den paus som skulle ha gjorts inför det stundande "valet" på den ockuperade delen av Cypern.

Under generalsekreterarens besök i Cypern försäkrade president Christofias ännu en gång att han ska göra sitt yttersta för att överkomma alla hinder och trygga en varaktig, fungerande och rättvis lösning i överenskommelsen med turkcyrioterna.

Presidenten tackade generalsekreteraren för säkerhetsrådets engagemang och antagandet av resolutionerna om Cypernfrågan. – Vi är tacksamma att FN:s säkerhetsråd, som agerar enligt principerna om internationell rätt, har tagit beslut om grunden för en bizonal, bikommunal federal lösning där det råder politiskt jämställdhet enligt säkerhetsrådets relevanta resolutioner, med enkel suveränitet, en internationell identitet och ett medborgarskap. Det är på basis av detta som Mehmet Ali Talat och jag själv, som ledare för de två befolkningsgrupperna, har kommit överens. Vi är djupt tacksamma för FN:s stöd för ett tillbakadragande av de utländska trupperna från Cypern och återställande av de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna för Cyperns folk, sa han.

Generalsekreteraren uttryckte sitt och FN:s stöd för processen att återförena landet, en process som ska hanteras av cyrioterna själva, och berömde ledarnas engagemang och beslutsamhet för att åstadkomma en helhetslösning som återförenar Cypern så snart som möjligt.

Christofias och Talat

De båda ledarna uttalar sig i en gemensam kommuniké efter mötet med FN:s generalsekreterare. Där står i korthet:

- Tack till FN:s generalsekreterare för fortsatt intresse och engagemang.
- Att betydande framsteg i frågan om hur landet ska styras har gjorts i de intensiva förhandlingarna.
- Att ledarna är beslutsamma att fortsätta sitt hårda arbete för att göra ytterligare framsteg i förhandlingarna om det återförenade landets styrelseformer och maktindelning, och även i de andra förhandlingskapitlen.
- Att ingenting är klart innan en överenskommelse på alla punkter i förhandlingarna har gjorts.
- Att det är möjligt att med god vilja och beslutsamhet åstadkomma en lösning som grundar sig på alla cyrioters legitima rättigheter och intressen.

Från vänster syns Cyperns president Demetris Christofias, FN:s generalsekreterare Ban Ki-moon och turkcyrioternas ledare Mehmet Ali Talat.

Läs mer: följ länken nedan:

www.cyprus.gov.cy/moi/pio/pio.nsf/All/31EE2A6D53EFAF57C22576BD0067E03C?OpenDocument (engelska)

Cypriotisk poesi

Den 28 april presenteras den cypriotiska poeten Kyriakos Charalambides och hans diktsamling "Ordens tyranni och andra dikter" för en svensktalande publik. Arrangörer är Cyperns Ambassad, bokförlaget Atlantis och Medelhavsmuséet.

Den 25 april anordnas en kulturell eftermiddag för en grekisktalande publik med den cypriotiska poeten Kyriakos Charalambides. Arrangörer är Cyperns Ambassad, Grekiska Riksförbundet, Svensk-Cypriotiska Föreningen i Stockholm och Grekiska Vetenskapliga Sällskapet i Sverige.

Ytterligare information om de båda tillställningarna kommer att finnas på cypriotiska ambassadens hemsida www.cyprusemb.se.

Rökförbud på Cypern

Den 1 januari 2010 infördes rökförbud på alla offentliga platser på Cypern. Beslutet fattades redan i juli 2009 i det cypriotiska parlamentet och överträdelse mot rökförbudet straffas med böter på upp till motsvarande 20 000 kronor.

Cyperns hälsominister Christos Patsalides beskrev rökförbudet som "en present till folket" och berättade att avsikten med förbudet var att skapa en hälsosam miljö för utsatta grupper och att uppmuntra rökare att sluta röka.

Fredsinitiativ UCPI

Det bikommunala fredsinitiativet UCPI, the United Cyprus Peace Initiative, bildades den 13 januari för att stödja ansträngningarna för ett enat Cypern i den pågående förhandlingsprocessen och opponera sig mot all extrem nationalism.

Ordförandeskapet för UCPI delas mellan en grekocypriot och en turkocypriot, som tillsammans representerar 35 frivilligorganisationer.

UCPI grundar sig på principerna att:

1. stödja en varaktig fred och stabilitet och bilda en federativ republik.
2. agera omedelbart när det gäller egendoms- och befolkningsfrågor för att undvika att de hindrar en lösning.
3. informera båda befolkningsgrupperna om förhandlingarna.
4. samarbeta mellan befolkningsgrupperna i sociala, kulturella, ekonomiska och politiska frågor.
5. opponera sig mot "separatistiska, fascistiska och rasistiska krafter".

När den andra intensiva rondan av förhandlingarna i Nicosia i slutet av januari avslutades antog UCPI en resolution som uppmanar ledarna till fortsatt "mod" och "beslutsamhet" och att "omedelbart komma fram till en kompromisslösning som ska grunda sig på de principer man har kommit överens om".

De är ett enat, federativt Cypern (på engelska används även begreppen "bizonal" och "bikommunal") med en enhetlig, internationell identitet, ett medborgarskap, en suveränitet, som baseras på politisk jämställdhet mellan de två befolkningsgrupperna.

Cyperns euromynt vann

Det cypriotiska 2-euromyntet vann det internationella priset "best coin" som arrangeras av Kraus Publications, utgivare av "World Coin News".

Priset presenterades den 30 januari i en speciell ceremoni på "The World Money Fair in Berlin". Enligt juryn är myntet attraktivt både från en estetisk och kommersiell synvinkel.

Den "nationella sidan" av myntet visar en korsformad figur som hittades i byn Pomos, nära Pafos, och dateras till cirka 3000 f.Kr. Myntet har formgivits av Tatiana Sotiropoulou och Erik Maell.

Poesi- och novelltävling

Skribenternas förening i Cypern och turkocypriaternas Skribent- och konstnärsförening anordnar en tredje poesi- och novelltävling för skribenter som är upp till 25 år gamla. Texterna ska vara på grekiska alternativt turkiska på temat "Cypern – vårt gemensamma hem" och vara inlämnade senast den 30 mars 2010.

Fakta och missuppfattningar om Cypernfrågan

Det förekommer tyvärr många sakfel och missuppfattningar i tidningsartiklar i svensk press och även i debatter som förs i riksdagen rörande situationen i Cypern.

Invasionen ett brott

Exempelvis skrivs det ibland att Turkiet "intervenerade" i Cypern efter en grekisk kupp mot den cypriotiska regeringen, i enlighet med garantifördraget.

Detta var i själva verket endast en förevändning för att genomföra den invasion som Turkiet sedan länge planerat, något som dess fortsatta ockupation av ön är ett bevis på. Turkiet inledde dessutom en andra invasion i Cypern den 14 augusti 1974, långt efter att den lagliga cypriotiska regeringen återställts, för att fastställa sin erövring.

Garantifördraget gav inte någon av de tre garantistaterna rätt till militär intervention och förbjuds även av FN-stadgan samt internationell rätt. Garantifördraget talar om åtgärder som ska vidtas med enda syfte att upprätthålla självständigheten, den territoriella integriteten, säkerheten och respekten för konstitutionen, vilket är vad de tre garantistaterna skulle skydda.

Turkiets handlingar har sedan dess dock visat att landet handlat i motsatt riktning.

Inte två stater

Felaktigt skrivs det också ibland att det i Cypern finns två stater. Under 1983 uppviglade Turkiet till den ockuperade delens "ensidiga självständighetsförklaring", vilken den senare erkände i klar strid med dess skyldighet, enligt garantifördraget och flera FN-resolutioner, att respektera och upprätthålla Cyperns territoriella integritet.

Även den norra ockuperade delen av ön ingår i Republiken Cypern,

som är medlem i FN och EU.

Ockupationsregimens försök 1983 att ensidigt utropa en stat fördömdes av det internationella samfundet och av FN:s säkerhetsråd.

Säkerhetsrådet förklarade handlingen juridiskt ogiltig och uppmanade alla stater att inte erkänna "staten" utan att respektera Republiken Cyperns självständighet, suveränitet, territoriella integritet Och att inte bistå eller underlätta

Cyperns dåvarande president Tassos Papadopoulos (till vänster) undertecknade fördraget om anslutning till EU i april 2003.

separatismen.

Alla cyprioter medborgare i EU

Det har också felaktigt skrivits att endast den "södra" delen av Cypern är medlem i EU och att endast grekcyprioterna är EU-medborgare.

Hela Cypern är medlem i EU enligt anslutningsfördraget, men implementeringen av EU:s lagar och

regelverk har skjutits upp på den ockuperade delen eftersom den lagliga regeringen inte har effektiv kontroll över den (protokoll 10). Republiken Cyperns samtliga lagliga medborgare, naturligtvis även de turkcypriotiska, är EU-medborgare och kan med sina pass utfärdade av Republiken Cypern resa fritt överallt.

Turkiet erkänner inte Cypern

När hindren i Turkiets medlemskapsförhandlingar beskrivs i pressen saknas ofta det viktigaste, att Turkiet ockuperar en del av ön och vägrar att erkänna Republiken Cypern, som är fullvärdig medlem i EU.

Dessutom skrivs det ofta att Cypern hindrar Turkiet från att bli medlem i internationella organisationer. Dessa hinder beror dock på Turkiet självt då landet inte uppfyllt sina åtaganden gentemot EU och dess medlemsländer, inklusive Republiken Cypern. Exempelvis genom att Turkiet inte fullt ut och utan undantag har implementerat tullunionsavtalet (vilket bland annat innebär öppnandet av hamnar och flyplatser för trafik från Cypern), inte erkänner och inte normaliserar sina relationer till Republiken Cypern.

I kommissionens lägesrapport 2009 om Turkiet konstateras, liksom tidigare år, följande: "Turkiet har inte gjort några framsteg mot en normalisering av förbindelserna med Republiken Cypern.

Landet fortsätter att använda sin vetorätt mot Cyperns medlemskap i flera internationella organisationer och överenskommelser såsom 'Wassenaar Agreement on the Code and Conduct on Arms Exports and on Dual-Use Goods'. Civila fartyg som söker efter olja för Republiken Cyperns räkning har vid flera tillfällen hindrats av den turkiska flottan under den period som rapporten omfattar."

Domslut av Brittiska Appellationsdomstolen i ärendet Meletios Apostolides vs David och Linda Orams – bakgrund

Den Brittiska Appellationsdomstolen utfärdade den 19 januari 2010 sin slutgiltiga dom gällande ärendet om registrering och verkställandet i Storbritannien av utslaget i tingsrätten i Nicosia gällande fallet Apostolides vs Orams om egendomsrätten i den ockuperade norra delen av Cypern. Den Brittiska domstolen tillät Apostolides överklagan och beordrade registrering samt verkställande av domen i cypriotisk domstol.

Apostolides är en cypriot som fördrovs vid den turkiska invasionen och ockupationen. 2003, när ockupationsmakten tillät besök till det ockuperade området, fann Apostolides att Orams hade byggt en villa på hans egendom i småstaden Lapithos och bringade ett civilmål mot dem i tingsrätten i Nicosia.

I dess domslut av den 9 november 2004 och 15 april 2005, fann tingsrätten i Nicosia de svarande skyldiga till intrång på den kärandes egendom, och beordrade dem att riva villan och andra byggnader som uppförts på platsen, överlämna besittningen till den kärande och betala skadestånd.

Enligt EU-lag 44/2001, kan domslut av domstolar i Republiken Cypern verkställas i alla medlemsländer i EU där åtalade har tillgångar. Apostolides eftersträvade att få sitt domslut verkställt i Storbritannien.

Den 6 september 2006 tillät en domare "of the Queens Bench Division of the High Court of Justice in the UK" paret Orams överklagan mot registrering och verkställande av den cypriotiska domen. Detta på grund av att tillämpandet av *acquis communautaire* har skjutits upp på den ockuperade delen. Domstolen

poängterade att, i enlighet med relevanta domslut av den Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter, Apostolides' egendomsrättigheter till den aktuella egendomen fortfarande gällde och att Apostolides förblir den rättmätige ägaren av sin egendom i Lapithos. Domstolen var även av den åsikten att paret Orams verkligen var inkräktare.

Apostolides överklagade Högsta domstolens beslut till Appellationsdomstolen av England och Wales, vilken i sin tur begärde ett preliminärt domslut från EU-domstolen, angående erkännandet och verkställandet av domslutet från tingsrätten i Nicosia gällande mark i områden som inte ligger under den cypriotiska regeringens kontroll. På dessa områden är tillämpningen av *acquis communautaire* uppskjutet i enlighet med protokoll 10 av fördraget om anslutning av Cypern till EU.

EU-domstolen bekräftade att ett domslut av en domstol i Republiken Cypern måste erkännas och verkställas av de övriga medlemsstaterna, även om det rör mark i den norra delen av ön.

Appellationsdomstolen accepterade och följde unisont EU-domstolens preliminära domslut, fasthållande vid att Orams måste verkställa den Cypriotiska Domstolens beslut. Domstolen vidhöll även att dess beslut var slutgiltigt i enlighet med lag 44/2001. Paret Orams är nu ålagda att betala ett betydande skadestånd och ersättning för rättsliga utgifter och även upphöra med sitt intrång på

Staden Lapithos vid norra kusten.

Apostolides mark.

Fallet är mycket viktigt då det bekräftar att exploateringen av egendom tillhörande fördrivna grekcypriotiska ägare i det ockuperade området är olagligt, att de förskjutna ägarna inte har förlorat rätten till sin egendom samt förstärker dessa rättigheter genom att tillåta ett effektivt rättsligt råd i civilrätt i EU. Detta rättsliga prejudikat har en avskräckande effekt på fortsatt exploatering och marknadsföring av dessa egendomar, tvärt emot ockupationsmaktens taktik för att fjärma dessa egendomar från dess rättsliga ägare.

Domslutet av EU-domstolen är bindande i alla medlemsstater, om de blir uppmanade att verkställa domslut gällande egendomar i det ockuperade området.

I den brittiska appellationsdomstolens dom framhålls även de skyldigheter som ålagts stater genom FN:s säkerhetsråds bindande resolutioner. Dessa uppmanar, *inter alia*, till respekt av Republiken Cyperns suveränitet och territoriella integritet och till att avstå från att erkänna den separatistiska enheten. Domstolen betonade att respekten för Republiken Cyperns suveränitet innebär respekt och erkännande av cypriotisk lag.